

S čistimi računi v novo leto

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu, ki je bil sprejet januarja 1981, je prinesel med drugim tudi vrsto novosti na področju samoupravne organiziranosti v hišah, kakor tudi v krajevnih skupnostih. Uresničevanje določil zakona smo bili v občini dolžni izvesti že pred časom, vendar akcije v vseh okoljih niso obrodile zaželenih rezultatov.

Zato je svet za stanovanjsko politiko občinske konference SZDL Ljubljana Center sprejel program dela in v njem posebej poudaril pospešene aktivnosti pri uresničevanju navedenega zakona.

Ustanavljanje skupnosti stanovalcev

Skupnosti stanovalcev hiš so se v naši občini konstituirale na podlagi pripravljenih vzorčnih aktov, ki jih je izdala skupnost slovenskih občin in gradiva za pomoč skupnostim stanovalcev, že v prejšnjem številu hiš. Ugotavljajo pa, da vrsta hiš s tem zamuja. Tam je hišna samouprava organizirana še po starem; niso še sprejeli ustreznih aktov, ki jih mora skupnost stanovalcev sprejeti ob svoji ustanovitvi. Poleg tega je v nekaterih okoljih tudi problem kadrovske zasedbe glede na starostno strukturo stanovalcev in pa stare nerazčiščene zadeve.

Zato bomo morali v naslednjih dneh pospešiti dejavnost pri ustanavljanju skupnosti stanovalcev. Nosilec naloge je krajevna konferenca skupaj s stanovanjsko skupnostjo in njenimi strokovnimi službami.

Ureditev vzajemnih razmerij v skupnosti stanovalcev

V stanovanjskih hišah v mešani lasti morajo biti vzajemna razmerja med etažnimi lastniki (ETL) in skupnostjo stanovalcev urejena s posebno pogodbo oziroma že s samim sporazumom. Da se lahko vzpostavijo taka vzajemna razmerja, je treba razčistiti tudi stara dolgovanja ETL za stroške upravljanja. V občini moramo zato posvetiti vso pozornost poravnavi terjanih zneskov, o čemer so bili v naši občini s posebnim pismom Samoupravne stanovanjske

skupnosti Ljubljana Center že obveščeni vsi hišni sveti.

Ta akcija se je nadaljevala v naslednjih dneh, ko so sklicali sestanek najprej s predsedniki krajevnih konferenc in predsedniki svetov krajevnih skupnosti, bodo pa jih tudi v vseh krajevnih skupnostih in tudi v posameznih večjih hišah, kjer bodo HS zainteresirani za pomoč in sodelovanje strokovnih delavcev.

Pričakujejo, da bodo v večini primerov sklenili z vsemi dolžniki poravnave, v primerih pa, kjer to ne bo možno, bodo dogovorene zneske izterjali s pomočjo sodišča. Tako se bodo vrnila sredstva na račun vzdrževanja stanovanjskih hiš. Iz tega naslova so bile namreč že poravnane obveznosti, ki bi jih morali ETL sproti prispevati in so bile začasno založene iz družbenih sredstev.

Ustanavljanje svetov stanovalcev v krajevnih skupnostih

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu predpisuje tudi ustanovitev svetov stanovalcev v krajevnih skupnostih. Zato je stanovanjska skupnost pripravila vzorčne člene, ki jih morajo krajevne skupnosti vgraditi v svoje statute. Ta akcija bo potekala skupaj z ustanavljanjem skupnosti stanovalcev ter ureditvijo vzajemnih razmerij v teh skupnostih.

Ker dejavnost na vseh navedenih področjih kasni, bo treba v občini pospešiti te aktivnosti in tako spraviti dokončno v življenje izvajanje določil zakona o stanovanjskem gospodarstvu. Poudariti pa velja, da bo kazalo posvetiti posebno skrb tudi samoupravnemu organiziranju izvajalcev in tako zagotoviti enakopraven dialog med zborom uporabnikov in izvajalcev že v sami skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti.

S. O.

Devet desetih izvoza smo prodali za trdne valute

Rezultati poslovanja v letu 1981 in čedalje bolj zaostrene ekonomske razmere na domačem in tujem trgu so narekovali bistveno skromnejše načrtovanje gospodarske rasti, skupne, osebne in splošne porabe v letu 1982.

Ob načrtovanju resolucijskih dokumentov za leto 1982 je bilo mnogo govora o nujnosti realnejšega planiranja, v okviru danih možnosti, ter o nujnosti, da bi poznali pogoje za gospodarjenje v tekočem letu. Resolucije, od zvezne do občinskih, so sprejeli na delegatskih skupščinah še v letu 1981, vendar so bili spremljajoči resolucijski dokumenti sprejeti veliko prej ali pa sploh ne. Tako so bili pogoji poslovanja za leto 1982 znani šele ob zadnjih ukrepih zveznega izvršnega sveta. Takšno planiranje in sprejemanje intervencijskih restriktivnih ukrepov (čeprav so v nekaterih primerih nujni) prav gotovo ne spodbujajo proizvodnje niti ne morejo zagotoviti načrtovanega razvoja.

V letu 1982 je bilo sprejetih vrsto ukrepov, ki so bistveno posegli v pogoje poslovanja in zahtevali korenite spremembe v poslovanju sleherne organizacije združenega dela materialne in nematerialne proizvodnje.

Osiromašeno gospodarstvo

Doseženi rezultati poslovanja v devetih mesecih letos kažejo, da resolucijskih usmeritev ne bo mogoče popolnoma uresničiti. Osnovna odstopanja so v manjšem finančnem obsegu proizvodnje, zmanjševanju ali stagniranju družbenega proizvoda, zmanjševanju zaposlovanja delavcev in v slabljenju akumulativnosti organizacij združenega dela.

Zaostritev gospodarskih razmer v občini Ljubljana Center ob sicer še relativno ugodni nominalni rasti celotnega prihodka (indeks 125,8) in dohodka (126,6) odseva tudi v dinamiki terjatev do kupcev, ki so se skupno povečale za 61,6 odstotka in terjatev za predujme, ki so večji za polovico. Vse večja medsebojna zadolženost gospodarstva in slabšanje likvidnosti zaostrejuje gospodarske odnose in pogoje normalnega poslovanja.

Bistveno boljši so bili uspehi pri izvozu, razporejanju sredstev za osebne dohodke, končno pa se je v devetih mesecih uskladila z re-

solucijskimi usmeritvami tudi skupna poraba.

Gospodarstvo občine je v devetih mesecih izvozilo na tuja tržišča za 45,8 odstotka več blaga kot v enakem obdobju preteklega leta, uvoz pa se je povečal le za 5,7 odstotka. Uresničena je bila tudi usmeritev v hitrejšo dinamiko izvoza na konvertibilno področje, ki je bil večji za 52,8 odstotka, kar pomeni, da OZD v občini več kot 90 odstotkov blagovnega izvoza realizirajo na konvertibilnem področju. Zaradi pomanjkanja repromaterialov in zmanjšanja finančnega obsega proizvodnje pa najbrž ne bodo tako ugodni rezultati tudi v zadnjem tromesečju, ker se izvoz umirja, vendar bo ob koncu leta predvidena rast izvoza (realno + 10%) v celoti uresničena.

Čez mero varčni pri osebnih dohodkih

Sredstva za osebne dohodke so v gospodarstvu naraščala celo nekoliko počasneje, kot določa dogovor o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1982. V negospodarstvu pa so v devetih mesecih še vedno nekoliko nad dogovorjenimi merili - oziroma so naraščali za 1,6 indeksne točke hitreje kot v gospodarstvu.

Povprečni mesečni čisti osebni dohodki na delavca v gospodarstvu so znašali v devetih mesecih 14.680 dinarjev in so bili za 27 odstotkov višji kot v enakem obdobju preteklega leta, v negospodarstvu pa 16.233 din ali za 28 odstotkov več kot v enakem obdobju 1981 leta. Dosežena rast sredstev za osebne dohodke ob 29-odstotnem povečanju življenjskih stroškov kaže na realen padec realnih osebnih dohodkov že v devetih mesecih, do konca leta pa bo padec še občutnejši, kar je tudi v nasprotju z letošnjo resolucijo.

Doseženi rezultati gospodarjenja v devetih mesecih (čeprav še niso dokončni) leta 1982 kažejo, da je gospodarstvo občine v letu 1982 kljub zaostrenim razmeram ob danih pogojih doseglo ugodne rezultate, čeprav v nekaterih elementih odstopajo od resolucijskih okvirov. R. Ž.

Ženica v KS Kolodvor je morala kar sama poprijeti za lopato in se spopasti z velikim kupom premoga. Nekateri bodo rekli: da ga le ima. Obenem pa toliko govorimo o sosedih in pionirski pomoči! Koliko je bilo to jesen podobnih primerov?

FOTO: VK

RESOLUCIJA ZA LETO 1983 NA DECEMBRSKEM ZASEDANJU OBČINSKE SKUPŠČINE

Kruh bo rezal izvoz

Vsi trije zbori občinske skupščine bodo na decembrskem zasedanju razpravljali o osnutku resolucije občine Center za prihodnje leto. Povzemamo nekaj vprašanj, ki naj bi jih obravnavala resolucija.

Že sicer mnogokrat izrečene ocene, da se bodo v prihodnjem letu še stopnjevale težke razmere za gospodarjenje, ki bodo še bolj skrčile možnosti gospodarskega in ob tem tudi družbenega razvoja, so našle temu ustrezno ubeseditev v osnutku resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Center v letu 1983. To trditev lahko brez dvoma izrečemo, saj besedilo tega akta poudarja, da bo za uresničitev ciljev gospodarskega in družbenega razvoja potreben skrajni napor, pa celo odpovedovanje marsikateri pridobitvi na področju osebnega in družbenega standarda.

Tako obravnavanemu sklepanju je lahko v ponazoritev tudi dejstvo, da imamo že letos precej težav pri uravnavanju dejanske gospodarske in družbene »dinamike«
glede na začrtane usmeritve. Neugodna dediščina tega leta se napoveduje zlasti pri odstopanjih od dogovorjenih rasti cen, v prenizki rasti industrijske proizvodnje, šibki rasti družbenega proizvoda, po drugi strani pa v večanju deleža skupne in splošne porabe in

padanju realnih osebnih dohodkov in zaposlenosti.

Konkurenčneje na tuje trge

Kako lahko popravimo ta dokaj neugodna gospodarska gibanja? Na dlani je, da se bodo le-ta uravnavala skladno z našimi dosežki v mednarodni blagovni menjavi. Resolucijsko gradivo zato postavlja naloge na tem področju v ospredje vseh aktivnosti. Cilj na področju ekonomskih odnosov s tujino je seveda nadaljnje izboljševanje razmerja med uvozom in izvozom. Tako naj bi uvoz s konvertibilnega trga zadržali pri dvoodstotni rasti, medtem ko naj bi se izvoz na ta trg povečal za 18 odstotkov.

Povedati je treba, da je izvoz zgotovo področje, na katerem so bili že letos doseženi razmeroma ugodni rezultati, to pa je bil tudi motiv (predvsem pa potreba) za še dodatno izdatno krepitev izvoznega toka.

Razumljivo je, da je vsako povečanje prodaje na nasičenih zahodnih trgih povezano z velikimi komercialnimi naporami in drugimi težavami, za-

to osnutek resolucije zahteva smotno povezovanje organizacij združenega dela v čvrsto dohodkovno verigo. Takšen imperativ je nujen pogoj večje konkurenčnosti na teh trgih, hkrati pa je tako mogoča prodaja izdelkov višje stopnje obdelave in ob tem tudi boljši dohodkovni učinki.

Pri uvozu prednost surovinam

Pri uvozu bodo organizacije združenega dela dajale prednost surovinam in reprodukcijskemu materialu, predvsem seveda tistim, ki so nujne za kontinuiteto proizvodnje in ki služijo proizvodnji, namenjeni za izvoz na konvertibilno področje.

Ob precejšnjih težavah z zagotavljanjem reprodukcijskega materiala in surovin, ki jih danes nekatere gospodarske organizacije že vsakodnevno občutijo, ni nič čudnega, da stopnja gospodarske rasti pada in so načrtovalci v resolucijskem gradivu predlagali le še 0,5-odstotno stopnjo rasti. Ob tem pa je treba povedati, da v občini Center v naslednjem letu načrtujejo suho naložbeno leto, saj ni predvidena gradnja nobenega novega gospodarskega objekta. Rast fizičnega obsega proizvodnje zategadelj utegne temeljiti zgolj na večji produktivnosti, uvajanju inovacij in na učinkih čvrstega reprodukcijskega povezovanja.

Zelo zahtevne obveznosti si v osnutku resolucije zadajajo nosilci oskrbe z osnovnimi živili pa tudi drugimi življenjsko pomembnimi dobrinami. Kot lahko razberemo iz omenjenega gradiva, je oskrba s temi po-

trebščinami ena od osrednjih gospodarskih nalog z izrazitimi političnimi razsežnostmi. Treba je povedati, da so potrebe še zelo velike, čeravno so ljubljanske občine že doslej precej vložile v razvoj agroživilstva. Tudi v prihodnjem letu bodo delovne organizacije, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, povečale pridelek oziroma prirejo z več vlaganji v razširitev svojih zmogljivosti.

Racionalizacija bo nujna naloga

Za gospodarske dejavnosti, kot so promet in zveze, turizem in gostinstvo ter gradbeništvo, velja povedati, da morajo v prihodnjem letu računati predvsem na nujno za temeljito racionalizacijo svoje dejavnosti, izboljšanje kvalitete dela in specializacijo. V zaostrenih gospodarskih razmerah osnutek resolucije namenja pomembno vlogo drobnemu gospodarstvu, ki naj bi pospešeno povečevalo svoje zmogljivosti. Da bi sprožili ta proces, bodo upravni organi zagotovili ustrezne poslovne prostore, spodbujali kooperacijske odnose z družbenim sektorjem gospodarstva, ustvarjali možnosti za obrtno organizirano proizvodnjo (pozdi in zadrage) ipd.

Ob tem, ko razčlemba posameznih možnosti in ciljev gospodarskega razvoja v letu 1983 kaže na umirjanje gospodarske aktivnosti, velja reči le še to, da uspešno uresničevanje opredelitev resolucije vendarle daje tudi zaznavne zametke za ponovno oživljanje te aktivnosti že v letu 1984. -jk